

LANDSLAGET FOR OFFENTLIGE PENSJONISTER

Postadr.: Postboks 2083, 0125 Oslo Besøksadr.: Stortingsgt. 2, Oslo
Tlf. 22 42 22 55 Konto: 7878 05 54516 Org. nr 979 388 306
E-post: lop@online.no Internett adresse: www.lop.no

Oslo, 17.10.2012

Finansdepartementet

Postboks 8008 Dep

0030 Oslo.

12/2372-58

HØRINGSUTTALELSE.

Ny privat tjenestepensjon – Banklovkommisjonens innstilling NOU 2012:13

Banklovkommisjonen har kommet med et forslag til nye lovregler for privat tjenestepensjon, tilpasset endringene i folketrygden. Departementet har sendt innstillingen på høring med svarfrist 1. oktober 2012.

LOPs medlemsgrunnlag er pensjonister fra offentlige arbeidsplasser. I hovedsak vil disse få sin pensjon etter reglene for de offentlige pensjonsordningene, og blir dermed ikke berørt av banklovkommisjonens forslag. Deler av LOPs medlemsgrunnlag blir imidlertid berørt. Dette vil bl.a. være

- pensjonister fra arbeidsplasser som har vært skilt ut fra det offentlige som egne foretak/bedrifter, og som i den forbindelse har gått over til private pensjonsordninger
- pensjonister som tidligere har arbeidet i privat sektor før en begynte i offentlig sektor og som har fått fripolise ut fra reglene om private tjenestepensjoner.

Dagens private tjenestepensjoner gis enten som innskuddspensjoner (pensjonens størrelse bestemmes av innbetalt innskudd og senere avkastning) eller som ytelsespensjoner (pensjonen gis som en andel av sluttlønnen når en medregner forventet pensjon fra folketrygden). Minstenivået fastlegges ut fra reglene om obligatorisk tjenestepensjon (skal tilsvare minst nivået til innskuddspensjon ut fra 2 prosent årlig innskudd), og maksimalnivåene ligger om lag på nivåene til offentlig tjenestepensjon. Det har vært en glidning i retning av at stadig flere bedrifter velger å gå

over fra ytelsespensjon til innskuddspensjon. En viktig motiverende faktor er å unngå ekstrainnbetalinger til pensjonskassene når lønnsnivået øker eller når avkastningen svekkes.

Kommisjonens forslag tar sikte på å bremse en slik overgang vekk fra ytelsespensjoner, ved å etablere en mer fleksibel meny av lovhjemlede ordninger. En ser for seg en meny hvor bedriftene kan velge mellom høy kontra lav pensjonssparing (dvs. god eller svak pensjonsytelse), og samtidig velge mellom grader av garantier for pensjonsnivåene, fra dagens innskuddsmodell opp mot ytelsesmodellenes garantier for ytelsesnivåene. Grunnmodellen vil likne meget på dagens innskuddsordninger, men standardmodellen vil ha sterkere garantier for pensjonsytelsene basert på sluttlønnsprinsippet.

Forslagene innebærer en vesentlig risikooverføring fra bedrift til arbeidstaker når det gjelder framtidig pensjonsnivå for de som i dag har ytelsesbaserte ordninger. Når kommisjonen likevel enstemmig anbefaler denne reformen, er det i stor grad fordi en ser for seg en utvikling hvor denne prosessen skjer i enda raskere tempo om en ikke gjennomfører disse endringene, og da med svekkede pensjonsnivåer som resultat. LOP har forståelse for et slikt resonnement.

Nye grensene for pensjonspremiene

En åpner for at tjenestepensjonene kan ha høyere premie for inntekter over 7,1 G, alternativt at en bare kompenserer for inntekt opp til 12 G. Opp til 12 G skal pensjonen tilsvare et innskudd på mellom 2 til 7 prosent for grunnmodellen og opp til 8 prosent for standardmodellen. Over 7 G kan en sette innskuddet opp til 18,1 G. Alle pensjonene skal følge samme allårsregel som folketrygden.

LOP synes det er fornuftig å innføre et skille ved 12 G, slik at en krever mer i innskudd for de som får mer igjen som pensjonist. Vi finner imidlertid de øvre grensene alt for lave. Vi viser her til Unios notat 5/2012, hvor det påpekes at for normale yrkeskarrierer vil opptjeningsperioden i tjenestepensjonen vil normalt ligge lavere enn 40 år (nærmere 30 år for det store flertallet), og dette medfører en pensjonsdekning for midlere inntekter ned mot 60 prosent av sluttlønn og ned mot 50 prosent for høyere inntekter. LOP mener det er urimelige å lovfeste grenser som i praksis vil gjøre det nærmest umulig å oppnå samme pensjonsnivåer som mange av dagens ytelsespensjoner tilbyr (66-70 prosent av sluttlønn). LOP vil derfor støtte den dissensen som representantene fra LO, Unio, Akademikerne og Finansforbundet har reist på dette punktet.

Avkortning ved tidlig avgang

Allårsregelen gjør at privat tjenestepensjon vil få en avkortning ved tidlig avgang (eks. ved 62 i stedet for 67 år) på samme måte som folketrygden. Effekten vil imidlertid bli kraftigere for tjenestepensjonens del, siden en her normalt har kortere samlet opptjeningsstid.

Vi finner dette svært uheldig. LOP vil støtte særmerknadene fra representantene for LO, YS og Unio som etterlyser tiltak for å motvirke en slik effekt. Her kunne en f.eks. valgt samme modell som ved privat AFP, hvor opptjeningen uansett stopper ved 62 år slik at en ikke taper i pensjonsnivå for denne ytelsen ved tidlig avgang. De viser til at det lå i kommisjonens mandat å vurdere dette. LOP vil derfor be om at dette utredes videre i departementet med sikte på å dempe den samlede avkortningen for tjenesteansienniteter ned mot 30 år.

Varighet

De fleste innskuddsbaserte pensjonsordninger har i dag tidsbegrenset varighet, mens livsvarig pensjon er mer vanlig i de ytelsesbaserte ordningene. Det er positivt at kommisjonen øker kravet til varighet ved å foreslå 80 år som tidligste opphør. LOP mener uansett at det bør være et selvfølgelig krav at alle tjenestepensjoner skal være av livslang varighet. Vi finner det urimelig at staten skal bidra med skattefinansiering av pensjonsordninger som ikke oppfyller dette kravet. Her støtter vi Unios særmerknad som krever livsvarige pensjoner som eneste tillatte varighet.

Dagens tjenestepensjoners videre liv

Som nevnt ser vi behovet for å innføre et større spekter av pensjonstilbud for å bremse overgangen til rene innskuddsordninger med lave pensjonsytelser. Dette må imidlertid ikke medføre at de som vil videreføre dagens foretakspensjoner ikke får anledning til dette. Vi finner det svært betenkelig at bare et mindretall i kommisjonen er med på en presisering av at det så langt ikke er tatt stilling til dette spørsmålet, at en vil komme tilbake til dette i neste utredning fra kommisjonen. LOP vil kreve at departementet gjør dette tydelig for kommisjonen i forkant av neste utredning.

Med hilsen

LANDSLAGET FOR OFFENTLIGE PENSJONISTER.

Kjell Helland, sign.

Leder

Thor-Eirik Gul. Mykland

Daglig leder